

VASÁRNAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.

(„Falu” Magyar Gazda és Földmives Szövetség.)

Telefon: 11—55—62.

Postafakékpénztári csekk száma száma: 25.153.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.

Külföldre egész évre 12, félévre 6, negyedévre 3 P.

Az igazságot

mennyi álnok, hazug szó hangzott el, mennyi vér ömlött, mióta ember él a földön! Az igazság jelszavával küldtek vérpadra, borzalmas esatákba, lélekölő számkivetésbe milliokat olyanok, akiknek szíve nem ismerte fel az igazságot, de érezték, tudták, hogy tetteik végrehajtásához elég erővel rendelkeznek. Pedig évezredek tapasztalata bizonyítja, hogy minden igazságtalanság új igazságtalanságokat von maga után, mégis, mindig akadnak új és új álfőrtétek, akik rákényszerítik a világra a maguk egyéni, vagy osztályérdekeket szolgáló „igazságot”... Pedig igazság nincsen, csak egy és ez az igazság sem lehet valami bonyolult, nehezen felismerhető dolog, mert hiszen minden bonyolultság csak félreértés, félremagyarázás lehetőségét jelentené. Nos, ezt az egyetlen és megcáfolhatatlan igazságot

Krisztus óta ismeri már az emberiség; ismeri és hirdeti, de meg nem valósítja. Pedig milyen egyszerű, félreérthetetlen a Hegyi-beszéd halhatatlan, örökérvényű alaptétele: Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat! Szükség lenne-e vajjon perekre a társadalmi, politikai csalafintaskodásokra az országos és háborúkra a nemzetközi életben akkor, ha mindenki, minden vonatkozásban akként élne, itélne és cselekedne ahogyan az Urunk, ott, ahágyen elmondott beszédében hirdette?! És bár azóta már kiskisgyermekkorában megtanulja az emberiségnek a keresztiséget felvett része a Hegyi-beszédben gyökerező imádságot, a Miatyánkot, amelyet az emberiség minden nyelvén lefordítottak és minden keresztény ember nap, mint nap legalább egyszer elrebegi a megszentelt szavakat, de sem magánéletében, sem társadalmi életében egyetlen mondatot meg nem valósítja. A hangsúly a követelésre való kérésen: — „add meg a mi mindennapi kenyerünket” — van, de ezen túl a többi csak üres, át nem érzett, göpien elmormolt szó esupán... Az emberiség hiszi, hogy közel kétezer esztendővel ezelőtt a Megváltó érette halt meg a keresztben az Ur kicsordult vére a régi, örökletes bűnért való bűnhődés alól felmentést hozott mindannyiunknak; vállalja a Miatyánk fogadalmas feltételét is; — „Bocsásd meg a mi vét-

keinket, mi képpen mi is megbocsájtunk az ellenünk vétőknek”, — de vajjon átérezzük-e, hogy bocsánatra csak akként számíthatunk, miképpen mi is megbocsájtunk?! Aligha, mert hiszen ha rákerül a sor és úgy érezzük, hogy megbántottak, hogy untkban áll valaki, gyűlöljük és —

legalább léleekben — öklünkkel, bicskával, fegyverrel, vagy perrel keressük a megtorlást, „az igazságot”, amely reánk kedvező... A XXXI. Országos Katolikus Nagygyűlés utáni órákban és azokban az időkben, amikor világszerte háború dúl, érezte t a maroknyi magyar-

ság, a Kereszt ősi védelmezője, hogy Krisztusért, önmagáért és a magyar ügyért csak akkor és úgy harcolhat eredményesen, ha a gyűlölködés világ-óceánjában megteremti a krisztusi szeretet kicsiny magyar szigetét, ahol mindenki úgy szereti magyar felebarátját, mint önmagát...

A világ új és jobb rendjének előfeltételeiről tárgyalt a XXXI. ORSZÁGOS KATOLIKUS NAGYGYŰLÉS

Csütörtökön, szeptember 30-án este felolvas barangzúgás hirdette országsszerte, hogy megkezdődött a XXXI. Országos Katolikus Nagygyűlés, amelynek előadói, szónokai a jobb, boldogabb életrend előfeltételeit tárgyalták.

Veni Sancte

A nagygyűlést a Szent Ferenc-rend budapesti, belvárosi templomában — amely most ünnepli

fenállásának 20. évfordulóját — a Serédi Jusztinián hercegprímás által celebrált Veni Sancte és szentmise vezette be. Ünnepi szentbeszédet P. Borbély István jezsuita tartományi főnök mondott.

Oktober elsején és másodikon a különféle katolikus egyesületek és intézmények tartottak ünnepi üléseket, amelyeknek keretében magasszínvonalú előadások és beszédek hangzottak el. Így — többek között — ülést tartott a Katolikus Irók és Hírlapírók Országos Pázmány Egyesülete, a Katolikus Nők, a KALOT és más egyesületek.

Ezután Angelo Rotta pápai nuncius szólt fel és hangoztatta, hogy helyes az ideai nagygyűlés vezértétele, amely szerint eszközök után kutatnak a keresztény élet-felfogás erősítésére.

Kállay Tibor ny. pénzügyminiszter szólt ezután a nagygyűléshez.

— A világ új és jobb rendjének megvalósulása be nem következhetik erkölcsi megújulás nélkül és valljuk be, hogy erre az erkölcsi megújulásra nekünk is szükségünk van — mondta beszéde során.

Homonnay Tivadar főpolgármester tartott ezután előadást. Először elítélte azt a destruktív, mely magyart akar szembeféltetni a magyarral, hívót a hívővel. Megállapította, hogy a katolicizmus tisztán és őszintén szolgálja az igazi felebarátit békét.

Délután 5 órakor az eucharisztikus körmenet helyett engesztelő szentóra volt a Szent István Bazilikában, amelyen Madarász István kassai püspök mondott elmélkedő szentbeszédet.

A Katolikus Népszövetség vasárnap este tartotta diszgyűlését, amelyen az elnöki megnyitót Czettler Jenő titkos tanácsos, egyetemi tanár mondotta. Utána Ijjas Antal, Tóth László és Közi-Horváth József tartottak előadást. Október 4-én délelőtt a belvárosi Ferenc-templomban Uzdóczy-Zadravetz István ny. tábori püspök mondott főpapi szentmisét és szentbeszédet.

SERÉDI JUSZTINIÁN:

Bátran hirdetjük az igazságot befelé és kifelé...

A Katolikus Nagygyűlés első diszgyűlését október 3-án délelőtt tartották a Vigadóban. A gyűlésen megjelent a magyar püspöki kar, az Actio Catholica elnöksége, Angelo Rotta pápai nuncius, a királyi hercegi család néhány tagja, Radocsay László igazságügyi és Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter, a honvédség képeiseleiben vitéz Szombathelyi Ferenc vezérőrnagy, a honvédezerkar főnöke, továbbá számos egyházi, katonai, polgári előkelőség. A megnyitót beszédet Serédi Jusztinián hercegprímás mondotta.

— Nemzeti közösségünkre vonatkozóan — hangoztatta a hercegprímás — bátran hirdetjük az igazságot befelé és kifelé, de ugyanazt hirdetjük az egyháza vonatkozásban is. Az igazságot mind az egyénre, mind a nemzeti közösségre, mind pedig az egyház munkáljára vonatkozóan hirdetjük és követeljük és a vele szemben bel- és külföldön lábrakapott hazug vádakot, amilyenek például a vallási és nemzeti kisebbségek elnyomása, a minalunk soha nem létezett, feudális, a szociális kérdés elhanyagolása stb., perditő bizonyítékok alapján bátran viszszaütasítjuk. Azonban

mi csak olyan reformokat fogadhatunk el, amelyek a valgyatonal mezőgazdasági munkálkól nem veszik el a munkálkalmat és a megélhetést, a honvédségtől, valamint a városi és falusi ellátatlanok millióitól pedig a normális élelemzés lehetőségét. Az is természetes, hogy szerintünk minden szociális és gazdasági reform terhére nem viselheti a földgyanony. A juttatásoknál pedig előnyben kívánjuk részesíteni azokat a magyar festvéreinket, akik a nemzettel szemben hő-

sies mértékben teljesítették kötelességüket.

Jobb jövőnkért, amelynek szimbóluma a keresztény magyar ifjúság, az élet minden vonatkozásában, minden erőnkkel dolgozunk. Foglalkozt ezután a hercegprímás a XII. Pius pápával kapcsolatos híresztelekkel. Megemlékezett a Kormányzó Ur 75-ik születésnapjáról és bejelentette, hogy a nagygyűlés nevében táviratilag fejezte ki a magyar katolikusok mélyszéges tisztelőt és őszinte ragaszkodását.

A Kormányzó Úr távirata a hercegprímáshoz

A Kormányzó Úr öfömeltsága Magyarországot hercegprímásához a következő táviratot intézte, válaszképpen a hercegprímás táviratára:

„Melegen köszönöm a 31. Országos Katolikus Nagygyűlés nevében Eminenciád által tolmácsolt hazafias üdvözlést és a nemzet sorsának

jobbafordulására irányuló jókívánásokat. A Gondviselés segítségét kérem a mai válságos időkben a keresztény szeretet érzésének, az igazság szellemének és a munka erejének ébrentartásával a jobb magyar jövő szolgáltatának szentelt közérdekű működésükre.

Horthy.”

Igazságot az egyháznak, egyénnek és a nemzeti közösségnek!

Az Országos Katolikus Nagygyűlés keretében a II. nyilvános gyűlést október 4-én a Vigadóban tartották meg. Serédi Jusztinián bíbornok, Magyarország hercegprímása nyitotta meg az ülést, amelynek főtémája az igazság keresése volt. Holló István vas-munkás hangoztatta, hogy az elültözött liberalizmus, amit XI. Pius a lelkek szomorú elnyomorodásának nevezett, módot és lehetőséget adott a tőkésnek az isteni és ter-

mészetjogi törvények félreállítására és azon túl esupán a termelés minél nagyobb haszna vált ki-zárólagos céljunkká. Természetes volt, hogy a munkás ez ellen védekezett. XIII. Leó pápa, aki „hallgatásávan nem akart kötelességet mulasztani”, a Rerum Novarum című körlevelében nyomatókossá figyelmeztette a tőkés- és munkás-társadalmat hibáikra és az azokban rejlő veszélyekre. XI. Pius a Quadragesimo Anno című kör-

lelveleken a munka és a termelés békés rendjének helyreállítását tűzte ki feladatát. Ezért dolgozunk mi katolikus munkások és igazságot keresünk és akarunk a munka területén.

A megoldás útja az erkölcsök megjavítása és az intézményes reform. A megújodást kezdjük el önmagunkban.

Hangoztatta a hivatásrendiség szükségességét és azt, hogy a pápai körlevelek parancsát a legkomolyabban kell venni.

Igazságot az egyháznak

Szabó Gyula, Heves vármegye alispánja igazságot követelt az egyház munkájának.

— Szörnyű példák állanak előttünk — mondotta — hogy az egyház nevelő, segítő és a földi életet megkönnyíteni kívánó tevékenysége elől elzárt határok között élő népek és nemzetek hova sülyedhetnek. Látnunk kell, hogy a társadalom leghasznosabb és legértékesebb tagjai éppen azok közül kerülnek ki nagyobb részben, akik megelégedett boldogságban élnek a tiszta, hűség és áldott családi élettel. Ezért kell igazságot kérnünk az egyháznak, amikor sikrasszál a családi élet szentségéért, tisztaságáért és felbonthatatlanságáért. Mindnyájan kerjük a családok szociális és erkölcsi védelmét. A vallásnevelés oktatás a gyermeknevelés terén nélkülözhetetlen. Nem illetéketlen tehát az egyháznak a közoktatási politikába való beavatkozása.

— Ahol és amelyek államban szakításra került a sor egyház és állam között s korlátozták a papsgát és a világi apostolokat a népevelésben, az ifjúság szervezésében és lelki irányításában, ott lassan kihűl és kevésbé lesz alkalmas a lélek a társadalmi teremtett, de egyszerűen új erkölcsi felfogást ültetett az emberi szívekbe. Az egyház tanította a népeket a munkakedvre és új hitet, világnézetet, bizalmat, új fehérséget, szellemi világot adott az emberiségnek. Az egyház és az állam testvéri összefogása tehát a legbiztosabb jövőépítés. A nemzeti kérdések forró káoszában a legvégső összetartó erő a keresztény nemzeti kultúra, amely nyugvópontja, megbékéltető és egyesítő tényezője a Dunamendéce népeinek. Az egyház segít és békéltető munkájától várjuk a magyar jövőndőt!

Igazságot az egyéneknek

Palos Bernardin tankerületi főigazgató „Igazságot az egyéneknek” címmel tartott előadást.

— Elfordultunk az egyéni anyagszerűségről — mondotta — és kerestük a szellemi, hős életformát, de ugyanakkor egy roppant ellentmondásban keveredünk: földi, csak a világi tanórák elhitik, hogy szellemi és erkölcsi ideálunka válhatnak. Minden életmódot megváltásunkban a szellem és erkölcs elsőbbségének és fölényének kell érvényesülnie. Az embereknek mint léleklen tömegnek kell tömörítés ellen küzdenünk kell. Nem tudunk leküzdni a tömegemberrel. Az emberi személy méltósága megköveteli a föld javainak használatához való jogot. E jognak pedig az az alapvető kötelesség felel meg, hogy lehetőleg magántulajdonhoz kell juttatni az egyes embert és utat kell nyitni a föld javainak való igazságos részesedésre a szegény népek és szegény nemzeteknek is.

— Az egyház, a keresztény személyiség öntudatára ébredt em-

berl megterheli a teljes személyes felelősséggel. Nem akarjuk elaludni az Evangéliumot és nem engedünk annak az igazságnak hirdetéséből, hogy a kereszténység birtokba akarja venni az egész emberi életet. Nem tehelünk különbséget a hit és az élet, az erkölcs és a valóság között. Ezért küzdünk embermértésünk jogáért és ragaszkodunk azokhoz. Nem ismerhetünk el tehát egy olyan kereszténységet, amely csupán politikai, vagy gazdasági jelzős, valóságos tartalom nélkül, a nehézségek és akadályok ellenére is úgy látjuk, hogy ifjúságunk legjobbjait már kialakult az egyén és közösség harmoniája.

Igazságot a nemzeti közösségnek

Markos Olivér államtitkár ezzel kezdte beszédét: igazságot a nemzeti közösségnek!

— Az első háborút követő álbéke — mondotta — a megértő krisztusi szeretet megcsúfoló bosszúvágy műve volt. A ma még há-

A nagygyűlés utolsó napja

Az Országos Katolikus Nagygyűlés utolsó napján, október 5-én délelőtt 8 órakor a Szervitár-templomban Bubnics Mihály rosznyói püspök szentmisét pontifikált.

Fél 9 órakor az Unio Cleri országos tanácsa értekezletet tartott a központi pannelvölöntözésben, 9 órakor az Eucharisztikus Papi Társulat egyházmegyei igazgatói jöttek össze ugyanott, fél 10 órakor pedig a Katolikus Legénygyűlések Országos Szövetségének elnöki értekezletet tartották a központi székében. 10 órakor az Eucharisztikus Papi Társulat és az Unio Cleri pro Missionibus együttes diszjuszit rendeztek. Ugyancsak 10 órakor volt a Szociális Testvérek Társaságának jubileumi diszjuszitje a Szociális Szövetség gyűléssel kapcsolatban a Corso-filmstúdióban.

Délelőtt 11 órakor a Kalász katekizmusversenyre zajlott le a központi katolikus körben; ugyanakkor az Actio Catholica szűtszakszakszaki vezetői értekeztek az országos elnökség tanácstermében. Csapik Gyula egri érsek elnöklése alatt. Szintén 11 órakor volt a Szociális Missziótársulat országos elnöki értekezlete is a Krisztinakörű központi székében. Apor Vilmos bányai győri püspök „A mi nemzeti feladatunk” címmel vállalta a társulat elvitatását a nemzeti életben, amely a szociális tevékenység terén nem nélkülözheti azoknak a munkásságát, akik krisztusi lelkiülettel beleállnak a lélekmentésbe a felebaráti szeretet

területén. Nem akarjuk elaludni az Evangéliumot és nem engedünk annak az igazságnak hirdetéséből, hogy a kereszténység birtokba akarja venni az egész emberi életet. Nem tehelünk különbséget a hit és az élet, az erkölcs és a valóság között. Ezért küzdünk embermértésünk jogáért és ragaszkodunk azokhoz. Nem ismerhetünk el tehát egy olyan kereszténységet, amely csupán politikai, vagy gazdasági jelzős, valóságos tartalom nélkül, a nehézségek és akadályok ellenére is úgy látjuk, hogy ifjúságunk legjobbjait már kialakult az egyén és közösség harmoniája.

gyakorlásának intézményesítésével. A nagyhatású beszédet hozzászólások követték.

Délután 5 órakor tartották a nagygyűlés hivatalos programját befejező III. nyilvános gyűlést a Vigadóban. A pápai himnusz után Tompa Ferenc egyetemi tanár „Dolgozzunk a magyar jövőért ifjúságunkkal”, címen az ifjúságban rejlő erőt kiemelő beszédében a magyar jövő felépítésének irányelveit ismertette. Szilárdy Péter kormányfőtanácsos „Dolgozzunk a magyar jövőért egyházközösségünkkel” című beszédében az egyházközösségek jövőre irányuló hivatásával, az egyházközösségi munka nagyfontosságú feladataival foglalkozott.

Csapik Gyula egri érsek „Dolgozzunk a magyar jövőért minden erőnkkel” című felszólalásában a jövő előkészítésének általános szempontjait fejtegette, kívánva, hogy mindenki a maga erejéhez mérten vegye ki abból a maga részét Isten dicsőségére és a nemzet javára.

Mihályovics Zsigmond, az Actio Catholica országos igazgatója a mozgalom 1943-44. évi programját mutatta be.

Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás záróbeszédében összefoglalta a nagygyűlés programját. Isten áldását kérte annak sikerére, majd megköszönte a szereplők áldozatos munkáját, üdvözölte a megjelenteket és ünnepélyesen bezárta a nagygyűlést. A megjelentek énekeltek a Himnusz.

Nagy kedvezményeket kapnak az újoncnak bevonuló kiváló leventék

Az idei októberi bevonulásoknál az újoncok életében fontos újítást vezetett be a honvédelmi miniszter.

A leventesorból kikerült katonai kiképzésre bevonuló újoncok közül azoknak, akik levanteletük alatt a „honvéd-próbát” jól, vagy kiválóan kiállták, igen jelentős kedvezményeket biztosítanak már újonckiképzésük elején.

Ugyanis a leventék kiképzésük kilenc éve alatt több próbán esnek át, ezek közül az utolsó az úgynevezett „honvéd-próba”, amely a katonakörbe lépő levanteletű újoncképességet bizonyítja. A nagy felkészültséget megkívánó próbát háromféle mi-

nősítéssel lehet kiállni: megfelelő, jó és kiváló.

A Honvédségi Közlöny szeptember 15-i számában megjelent honvédelmi miniszteri körrendelet intézkedik a honvédpróba-jelvény viseléséről a tényleges katonai szolgálat alatt és a kedvezményekben való részesítésről. A honvéd levanteletű sikeres kiállásért kapott jelvényt az ifjú a tényleges katonai szolgálat alatt is viselheti, a zubbony bal felső zseb rúca közepén, a vitézi jelvény alatt.

A honvéd levanteletű jó eredménnyel kiállt ifjú, a tényleges katonai szolgálat alatt a következő kedvezményekben részesül: a) jobb ruházattal való ellátást; b) az újonckiképzés alatt kilárás engedélyezése, c) szolgálatmentes időben könnyítések, d) terhebb, vagy alárendeltbb szolgálati mun-

kák (pl. tisztogatás kincstári javak raktározása) alól mentesítés.

A honvéd levanteletű kiváló eredménnyel kiállt ifjú a fentiekben megállapított kedvezményeken felül még a következő kedvezményekben részesülhet: a) bemutatás után igen jó karban levő egyruhában 1 heti szabadság; b) a takarodón túl való kimaradásnak engedélyezése már az újonckiképzés első hetében 24-36 óráig eltávozás engedélyezése abba a zövegbe (városba), ahol az újonc levanteletűzettségének legutóbb eleget tett.

E kedvezmények engedélyezését csak a kedvezményekre egyébként jogosultnak kifogás alá eső magartatása miatt vagy szolgálati érdemből lehet mellőzni.

A csapatokhoz tényleges katonai szolgálatra bevonuló levanteletű bajjelvényre való jogosultságát a bemutatás utáni napokban az alosztálynál kell ellenőrizni és osztály (önálló alosztály) napiparancsban névszerint kihirdetni. A honvéd levanteletű kiváló eredménnyel kiállt újoncnak az osztályparancsok — a rendlet szerint — nyilvánosan, ünnepélyes formák között, rövid beszéd kíséretében hirdesse ki a kedvezményeket és a helyszínen engedélyezze részükre a szabadságokat, eltávozásokat. A jó eredménnyel próbázottakul ugyanezt az alosztályparancsokok végézzék.

Az eredményes levanteletű katonai előképzés sikere, kezrel-fogható eredménye, ha minél több levanteletű jár jól és kiválóan a honvédpróbát és részesül ezekben a jelentős kedvezményekben, amelyek az újonc egész életét megváltoztatják.

Meghalt Raoul Francé, a világhírű magyar tudós

Raoul Francé, a világhírű magyar biológus és író október 3-án este rövid szenvedés után 69 éves korában Budapesten elhunyt. Francé művei, amelyeknek száma hetvennél több, a világ valamennyi kultúrnyelvén megjelennek. Bios című könyvéből egyedül Németországban több mint 1 millió példány fogyott el. Ugyanílyen nagy példányszámban terjedtek el könyvei Amerikában, ahol nagyon kedvelték mint természettudományi írókat és a chicagói Lincoln-egyetem tiszteletbeli tanárává nevezték ki. Francé évekkel ezelőtt Münchenben megalapította a Deutsches Biologisches Institutot és azt éveken át vezette, amíg egészségének megrendülése folytán meg nem vált ettől a munkájától. Azóta 14 esztendőn át állandóan Raguzában tartózkodott, míg a mostani nehéz viszonyok arra nem kényszerítették, hogy visszatérjen Budapestre, ahonnan pályafutása kiindult.

A tábori postacsomagokban tilos levelet, gyufát és képeslapot küldeni. A közönség ismételt tiltó figyelmeztetés ellenére a tábori postacsomagokban igen gyakran személyes levelezés jellegű bíró közleményt (levelet), valamint gyufát helyez el. A honvédvezérkar főnöke-újölág felhívja a közönség figyelmét arra, hogy meg nem engedett s így a tábori posta forgalmából kizárt küldemények feladásától tartózkodjék. A meg nem engedett tartalmat (gyufát) ugyanis elkobozás, illetőleg a leveleket és képeslapokat a feladónak visszaküldik. Személyeket (hozzátartozókat) ábrázoló fényképek — hacsak az előbbi rendelkezésekkel ellentétben nincsenek — felragasztás nélkül küldhetők.

A legelső honvédelmi tanács úi vezértikára. A kormányzó a miniszterelnöknek, mint a legelső honvédelmi tanács elnökének előterjesztésére Gödöllőn szeptember 20-án kelt legelsőbb elhatározásával nemes Málthé Kálmán altábornagyot, a tanács vezértikárát ettől az állásától katonai szolgálati idejének betöltése folytán felmentette és vezértikárára nemes Fürös Géza vezérőrnagyot nevezte ki.

PÉTI NITROGÉN MŰVEK R. T.

Budapest, V., Nádor-utca 21

Péti Mészsalétrom, Péti Só, Kénsavas ammóniák, Szénkéneg

BENSŐSÉGES ÜNNEPSÉG KERETÉBEN LEPLEZTÉK LE TELEKI TIBOR GRÓF ARCKÉPÉT GYÖMRŐN

Egy esztendővel ezelőtt költözött el az ölké sorából Teleki Tibor gróf koronaőr, m. kir. titkos tanácsos, felsőházi tag, gyömrői földbirtokos, aki életében a magyar agrármozgalomnak és agrárszövetkezeti életnek egyik legkiemelkedőbb egyénisége volt. Azok az intézmények, amelyeket az ellunytt nagynevű közeleti férfi hívott életre, így: a gyömrői *Polgári és Gazdakör*, a gyömrői *Hitelsszövetkezet* és a gyömrői *Hangya-Szövetkezet* elhatárolták, hogy alapítójuk arcképét megfestetik, hogy ezzel is leróják kegyeletüknek némi töredékét fekkölt személye iránt.

Az arcképlelezési ünnepség október 3-án, vasárnap d. e. fél 12 órakor folyt le Gyömrőn, a *Polgári és Gazdakör* lobogókkal és virágokkal díszített udvarán. Az ünnepségen a család részéről résztvett az ellunytt *övegye*; fiai: Teleki József gróf és dr. Teleki László gróf feleségével és bátyja: id. Teleki László gróf oszlári birtokos. Megjelentek továbbá dr. Hofer Ferenc járási főszolgabíró; Horváth János gazdasági tanácsos; Potondi András községi bíró; Seprűs István főjegyző; dr. Halmi János ref. lelkész; Komrád Gyula, a Hangya ügyvezető-igazgatója; vitéz Váry László cégvezető, a hitelsszövetkezet ügyvezetője; Czövek Mihály, a Polgári és Gazdakör elnöke, valamint a postás-egyesület, frontharcos-testület, az ipartestület, önkéntes fűző-testület küldöttségei, levante-ifjak és levante-leányok, cserkészek és a helybeli gazdatársadalom tagjai közül nagyon sokan.

Budapestről az ünnepségre leutazott Schandl Károly dr. m. kir. titkos tanácsos, az OKH alelnök-vezérigazgatója, Skublics János igazgató és Bathó Gyula osztlányfőnök kíséretében; Meskó Zoltán országgyűlési képviselő, a Szövetkezeti Liga ügyvezető-elnöke, és vitéz Gabriel Jenő igazgató; végül Mayer Emil, a Falu-Gazdaszövetség főtitkára.

Az ünnepséget a Szózat elénekzése után Horváth János gazdasági tanácsos nyitotta meg; néhány közvetlen szóval üdvözölte a megjelenteket, majd felkérte Schandl Károly dr.-t, az Országos Központi Hitelsszövetkezet alelnök-vezérigazgatóját, tartsa meg beszédét.

Schandl Károly nagyhatású megemlékezésében reámutatott arra, hogy Teleki Tibor gróf áldásos életének emléke nem fél el a családi körben, hanem utat tör az egész ország felé. Ennek a kimagasló szövetkezeti és agrárferőhűnk eszményképe a legnagyobb magyar volt, akihez családi kötelékek is fűzték, mert hitvese: Széchenyi Aliz grófnő,

Széchenyi István gróf unokája. Teleki Tibor gróf közeleti működésének alapjául a falu választotta: Gyömrő község vele és általa lett naggyá. A nép embere volt, teljes odaadással munkálkodott a népert és magaslevelű pályája során mindenkor és legelsősorban a nép érdekeit nézte. Teleki Tibor gróf legsemélyesebb alkotása a gyömrői hitelsszövetkezet volt, amelynek munkáját a legodonosabb figyelemmel kísérte, résztvett az igazgatósági üléseken és az ott nyert gyakorlati szempontokat érvényesítette a központ irányításában. A magyar szövetkezők milliói boldogok, hogy ez a nagy férfiú képességeit és munkacserjét az agrár- és szövetkezeti érdekek kivívására fordította. Szelleme nem enyészik el, hanem tovább él és az a három arckép, amelyről most lehull a lepel, örökre megőrzi jószágos tekintetét és szeretetének áramlását a nép iránt.

Schandl Károly mélyenszántó beszédének végén leomlott a nemzetiszínű lepel Teleki Tibor gróf két olajfestményű arcképéről, Eder Gyula festőművész életmű alkotásáról és egy megnagyított fényképről. A három arcképet a Polgári és Gazdakörben, a helybeli hitelsszövetkezetben és Hangya Szövetkezetben lelepezték el.

Schandl Károly zúgó tapsokkal fogadott beszéde után a Szövetkezeti Liga nevében Meskó Zoltán országgyűlési képviselő, ügyvezető-elnök szólt fel és meleg szavakkal méltatta Teleki Tibor gróf nemes egyéniségét. Teleki Tibor gróf sohasem hangoztatott jelszavakat, hanem érvit érzett a néppel mindenütt a nagy magyar közösség gondolatát szolgált. A nép mindig ösztönösen megérzi, hogy ki a barátja, ezért állt Teleki Tibor gróf mellé és ezért követte őt az általa kijelölt úton. Teleki Tibor gróf mélyen vallásos ember, a szó valóságos értelmében vett szövetkezeti ember, tehát egész ember volt, akinek szelleme, munkája és életműve mindenkor példakép maradt.

Ezután a Falu-Gazdaszövetség nevében Mayer Emil főtitkár szólt. Különösképpen kiemelte Teleki Tibor gróf egyéniségének két jellemző vonását: a rendkívül fejlett szociális érzéket és a szövetkezeti beállítottságot. A hallgatóság figyelmét felhívta arra, hogy Teleki Tibor gróf a mezőgazdasági szociálpolitikának egyik úttörője volt és mint az Országos Gazdasági Munkáspénztár, majd az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet elnökének, oroszlanrészre volt abban, hogy a magyar mezőgazdasági szociálpolitika az öregsgéi biztosítás bevezetésével igen jelentős lépést tett a haladás útján előre.

Most Hofer Ferenc dr. főszolgabíró mutatott reá arra, hogy Gyömrő község polgárai csak most, Teleki Tibor gróf halála után egy esztendővel látják, mit jelentett számukra az ő mindenkor és mindenkinek rendelkezésre álló egyénisége, a néppel szemben átérezett mély szeretete és az a készsége, hogy minden jó ügyet felkarolt és megvalósított. Teleki Tibor gróf sohasem használható vállalkozások igazgató-

ságában foglalt helyet, hanem az altruista célokért dolgozó szövetkezetek élére állt. Minden igaz magyar becsülje meg áldott emlékét és válassza az áldozatkész, önzetlenség és a köz érdekében végzett munkásságát örök mintaképének.

Ezután az elnök Horváth János gazdasági tanácsos köszönetet mondott az elhangzott beszédekért és fogadalmat tett, hogy Teleki Tibor gróf emlékét a gyömrői gazdatársadalom mindenkor híven megőrzi, a rendkívüli közzgyűltet berekesztette. A megható ünnepséget a Himnusz hangjai zárták le.

(m. e.)

TEL.: 128-042

Kiterjesztették a határszálen szolgálatot teljesítő csendőrök fegyverhasználati jogát

A m. kir. kormány a m. kir. csendőrség fegyverhasználati jogát a rendkívüli háborus viszonyokra való tekintettel a visszafoglalt délvidéki területnek Bács-Bodrog vármegyéhez tartozó részén, a Horvátországgal szomszédos határ mentén, valamint a visszacsatolt kárpátaljai terület határa mentén fekvő egyes csendőrörsök működési területén lényegesen kiterjesztette. A csendőrségi utasítás alapján kiadott rendelkezés szerint a szolgálatban álló csendőr mindenki ellen köteles fegyverét használni, aki magát gyanússá teszi és a felhívásra kielégítő válasz nélkül elszalad. Akit tehát a vele szemben fellépő csendőr a közölt területen megállásra szólít fel, azonnal álljon meg és semmiesetre se igyekezzék menekülni, mert ezzel kiteszi magát annak a veszélynek, hogy a csendőr lelövi. Figyelmeztessük erre ismerőseinket is!

Az 1944/45. gazdasági évben is a kataszteri tisztajövedelem arányában kell beszolgáltatni a mezőgazdasági terményeket és termékeket

Miniszterelnöki rendelet intézkedik az 1944/45. gazdasági év termébeszolgáltatásáról.

A rendelet jövőre is érvényben hagyja a kataszteri tiszta jövedelem után járó beszolgáltatási kötelezettséget

és annak szabályozását a közellátásügyi miniszter hatáskörébe utalja. Kimondja a rendelet, hogy

a gazdálkodó köteles az 1943/44. évben úgy gazdálkodni, hogy a rendelkezésben megállapított beszolgáltatási kötelezettségnek maradékt-

lanul eleget tudjon tenni.

Azt a termelőt, aki az előírtan felül is szolgáltat, továbbra is jutalomban részesítik, aki pedig nem tesz eleget beszolgáltatási kötelezettségének, azt a következő gazdasági évben is pénzbírsággal sújtják.

A beszolgáltatás kereskedelmi részének alapjai továbbra is megmaradnak, valamint érvényben maradnak a beszolgáltatási rendelkezések kijátszását sújtó büntető rendelkezések is. Ez a rendelet szeptember 14-én lépett hatályba és végrehajtásáról a közellátásügyi miniszter gondoskodik.

A VILÁGHÁBORÚ ESEMÉNYEI

A világháború eseményei sorában az elmúlt hét politikai történései bírnak nagyobb jelentőséggel.

Elsősorban be kell számolnunk róla, hogy

Mussolini a legközelebb összehívandó alkotmányozó nemzetgyűlés döntéséig átvette a szeptember 26-án életbelépett új köztársasági fasiszta állam fejének teendőit.

Szeptember 25-én Jagow német birodalmi követ megjelent Ghycey Jenő külügyminiszternél és átadta a német birodalmi kormány üzenetét, amelynek értelmében a német birodalmi kormány elismerte a Benito Mussolini által alakított olasz köztársasági fasiszta kormányt és arra kérte a német birodalmi kormány nevében a magyar kormányt, hogy hasonlóképpen cselekedjék. Ghycey Jenő külügyminiszter szeptember 29-én levelet intézett Ribbentrop német birodalmi külügyminiszterhez és felkérte, hogy — tekintettel arra, hogy a Duce és a magyar kormány között jelenleg nincs meg a köz-

vetlen kapcsolat felvételének lehetőségére —

közölje Mussolinival, hogy kormánya fennállását a magyar kormány is elismerte.

Az angol-szászok és a szovjetek között az ellentétek tovább mélyülnek. Stalin megtagadta hozzájárulását attól, hogy az angol-amerikai-szovjet külügyminiszteri értekezlet Londonba hívják össze. A régen tervezett és annyszor elhalasztott értekezlet tehát valószínűleg Moszkvában lesz, bár úgy Amerikában, mint Angliában a józanabb elemek élesen ellenzik a tervet.

Az arcvonalakon lényegbevágó események nem történtek;

a németek meghiúsították a szovjet áttörési kísérleteit; Olaszországban az angol-szászok egyre nagyobb nehézségekkel találják magukat szemben; a légítámadások során pedig egyre súlyosabb veszteségeket szenvednek el a tükkétesített német legelharítás következtében.

MINDEN HANGSZERT

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály

hangszertelépő Budapest, VI./15. Király-utca 58-60. Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet.

GAZDATUDOMÁNY

A gyümölcsfák ültetése

A gyümölcsfák ültethetők az őszi lombhullástól a tavaszi rügyfakadásig.

Gyümölcsfát csak megbízható faiskolából szerezzünk be és lehetőleg olyanból, melynek talaja, éghajlata a mi viszonyainkkal megegyező. Inkább silányabb legyen a faiskola talaja, mint a miénk.

Ha kellő körültekintéssel gondoskodtunk a fák beszerzéséről, elő kell készíteni a talajt az ültetéshez. Lehetőleg még ősszel ki kell ásni a kijelölt helyeket a tavasszal ültetendő fákna a gödörrel is. A gödör átmérője 80 cm legyen. Ugyanígy a gödör mélysége is! A földet úgy kell a gödörből kiemelni, hogy az egyik oldalra kerüljön a fentalaj (a növényi tápanyagokban dúsabb réteg), a másik oldalra pedig az alsóbb rétegekből kiemelt föld.

Ültetés előtt a fákat is elő kell készíteni. Ez az előkészítés abban áll, hogy a fa gyökereit, valamint a fa koronáját vissza kell metszeni. A visszametszésnek célja az, hogy dúsabb és szerteszét ágazó gyökérzet fejlődjön, a koronának pedig, hogy megadjuk a helyes irányt a növekedésre; s már kezdetben is biztosítjuk a termőrések mielőbbi kifejlését.

Az ültetendő fa gyökereinek visszametszését akként hajlítjuk végre, hogy távolítsuk el elsősorban is azokat a gyökereket, melyek a fa kiáása alkalmával eltoráltak, vagy erősen megsérültek, majd vessük vissza az év gyökérzetet. Mintegy egyharmadát távolítsuk el úgy, hogy az ejtett sebhelyek a fának fölébe, illetve gödörbe helyezése alkalmával lefelé nézzenek. A sebhelyeket tehát felülről nem szabad látni. Ez azért fontos, mert a talajban lefelé szivárgó víz folyton érintkezne a gyökérrel, ezáltal nyílt sebbel, mely ezért nehezen tudna beheggedni és gyökérpépeszedés, illetve gyökérrohadás áhna be, ami a fa teljes pusztulását vonná maga után.

A fa ültetése alkalmával a gödör aljára hánnyunk a külön tett fentalajból annyit, hogy a beültetett fa valamikéval mélyebben álljon, mint ahogyan eredeti helyén a faiskolában állott. Ha ez megtörtént, húzzuk be földdel a gödört, közben a fát — felfelé gyengéden húzva — rázogassuk, míg olyan magasan nincs, ahogyan az állt eredeti helyén a faiskolában, majd a földet taposuk a gyökerekhez. Szükség esetén öntözzük és esetleg trágyázzuk is meg. A trágyát akkor szabad a gödörbe beszórni, ha már a gyökérzet földdel teljesen be van takarva. A trágyát ugyanis nem szabad közvetlenül a gyökerekre helyezni, mert a korhadó trágya megtámadná a gyökérzetet, ami a fa pusztulására vezetne.

A fák mellé levert karóknak olyan hosszúknak kell lenniük, hogy a fák koronájáig érjenek. A koronába nyúló karó szeles időben tördeli az ágakat, a rövid karó pedig a törzs hánesszövetét dörzsölheti.

A fát a karóhoz mindig 8-as kötésben kössük, hogy ezáltal a fa vastagodását ne akadályozza.

Célszerű még az ültetett fák tányérjait száraz istállótrágyával is betéríteni, beárnyékolni, melynek célja: télen megakadályozni a föld mélyebb átfagyását, nyáron pedig a talaj kiszáradását.

Hogyan pótoljuk a raffiát?

A földművelésügyi miniszter felhívja a szőlősgazdákat figyelmeztetve arra, hogy a hiányzó raffia pótlására a kukoricahénes, fűzfahénes, sás, kákalével, gyékény, sőt a

roz-szalma is igen jól felhasználható. Ezek az anyagok lényegesen olcsóbbak a raffiával és szőlőkötőzetre aránylag csekély munkával alkalmassá tehetők. Minthogy belsőföldön kellő mennyiség áll belő-

lük rendelkezésre, a szőlősgazdák a fent említett raffiapótló anyagokat könnyen megszerzhetik és a szőlőkötőzési munkálatok idejére már a téli hónapok folyamán előkészíthetik.

A Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkásokhoz!

A Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkásokhoz szóló mostani, sorrendben harmadik üzenetünket is azzal a komoly és szeretetteljes figyelmeztetéssel kezdjük, hogy mindannyiunkat arra kérjük, higgadtan, fegyelmezetten viselkedjenek, végezzék el becsületesen munkájukat és minden körülmények között őrizzék meg munkatársaikkal a békeséget, egyetértést. Az egy hazából való, idegenben dolgozó munkások mindig csak úgy szereshetnek maguknak és hazájuknak megbecsülést, ha egységesek, összetartóak és nem civakodnak, veszekednek, vagy éppen verekszenek. Ha akad is kisebb-nagyobb nézeteltérés, annak megvitásával várjanak addig, amíg újra hazaérnek és itthon majd könnyebb lesz eldönteni a vitás kérdést, mint a bármennyire jóindulatú idegen környezetben.

A második, nagyon fontos körülmény, amelyre felhívjuk munkástevéreink figyelmét az, hogy az odakint érvényben lévő rendelkezésekhez, szabályokhoz ellentmondás nélkül alkalmazkodjanak. Be kell látni azt, hogy az idegenek nem értik meg a bármilyen indokolt panaszt, vagy reklamációt sem, ha tehát bárkinek valamilyen panasz, jogosnak, vagy méltányosnak tartott kérése van, esetleg úgy érzi, hogy sérelem érte, közölje azt olvashatóan megírva, pontosan megcímezve a berlini m. kir. Követség Munkásgondozó Hivatalával. Címe a következő: Kgl. U. ng. G. es a n d t s c h a f t A r b e i t e r - B e t r a u n g s t e l l e B e r l i n W. 8. M a r k g r a f e n s t r a s s e 4 6. Türelemmel végezze azonban a panaszos munkáját továbbra is, mindaddig, amíg a Munkásgondozó Hivatal kivizsgálja és elintézi a panaszt, vagy kérelmet. Természetesen ez nem történhet meg máról-holnapra, hiszen mindenki tudja, hogy háború van, a levél sem jár olyan gyorsan, mint a békevilágban, az utazás sem olyan egyszerű, mint volt azelőtt. Ha azonban valaki, a hivatalos beavatkozás, illetve az ügy elintézése előtt, önhatalmúlag abbahagyja a munkát, sőt esetleg munkatársait is erre buzdítja, beláthatatlan következményeknek teszi ki magát, mert esetleg úgy fognak vele szemben eljárni, ahogyan szabotálókhoz szoktak. A m. kir. Követség Munkásgondozó Hivatalának írott levélben a levélíró közölje munkahelye pontos címét, bankigazolványa számát és röviden, világosan írja meg, miért kéri a Hivatal beavatkozását. Nagyon fontos persze, hogy a levelet és a címet el is tudják olvasni Berlinben, tehát a munkáscsoport legjobb írású tagja írja meg a levelet.

Mai üzenetünk lényegét összefoglalva, figyelmeztetünk tehát mindenkit arra, hogy a munkaadóval és annak megbízottaival szemben fegyelmeztet magatartást tanúsítsunk; a reánk bízott munkát rendesen végezzük el; egymással ne veszekedjünk, az összeférhetetlen magatartást tanúsítókat súlyos megtorlásnak tesszük ki magukat úgy, a német, mint majd hazatérésük után az itthoni hatóságok részéről. Senki, semilyen indokolással, saját érdekében abba ne hagyja a munkát! Ha valakinek panasz, vagy kérése van, írja azt meg, olvasható levélben Berlinbe, a Munkásgondozó Hivatalnak!

Mindannyiukra Isten áldását kéri, a majdani viszontlátás reményében

a VASÁRNAP szerkesztősége és kiadóhivatala.

A takarmányhiány leküzdése

A szárazság miatt az idén kevés szilastakarmány termelt az egész országban, de különösen az Alföldön. A közellátás szempontjából rendkívül fontos az állattalomány megfelelő áttellettetése.

A földművelésügyi minisztérium ezért felhívja a gazdákat arra, hogy a szilastakarmányok pótlására használják fel azokat az anyagokat is, amelyek rendes körülmények között a takarmányozás szempontjából veszendőbe mennek.

A takarmányvilágban, a besavanyított takarmány készítésére szolgáló vermekben, zsombolyai kazlakban

a répalével, a kieséptelt napraforgótányér, a szártépővel feltepett, vagy szécskázott kukoricaszár

jól felhasználható. A kukoricaszár, ha répaléjjel, vagy más lédús

Különösen nagy gondal takarítsák be a gazdákat a kukoricaszárak.

A szarát törés után mindjárt le kell vágni, kéveket kötni, kupokba állogatva száritani és még az őszi eső beállta előtt pajtákba hordani, vagy pedig kazlakba rakni.

Az októberben vágott és rendszeresen betakarított szár a gyengébb minőségű réti szénával egyenlő értékű takarmány. A novemberben betakarított kukoricaszár már csak szalmát ér, decemberben és még később pedig olyan sokat veszít értékeiből a kint hagyott szár, hogy akkor már csak tüzevaló. Ne kísérkedjen tehát senki, hanem idejében takarítsa be a kukoricaszárát. Ez különösen az idén fontos, mert a kukorica levele, tehát takarmányozási szempontból legértékesebb része, a legutóbbi helyen máris száraz, könnyen hegylik, a szél és eső sok kárt tehet benne.

A kukoricaszár helyes betakarításáról és felhasználásáról készített ismeretterjesztő film bemutatása most folvik és a film október végéig eljut az ország minden keskeny mozgóképszínházába. Minél többen nézzék meg a filmet és a látottakat szívleljék meg a gazdákat.

Rendelet jelent meg, amely lehetővé teszi az erdei legeltetést és makkoltatást. A gazdák jelentkezzenek az erdőbirtokosoknál és használják ki ezt a lehetőséget is.

Vetésjelentés

A legutóbbi hivatalos vetésjelentés közzététele óta eltelt háromhetes időszak legnagyobb részén napsütéses és az évszázhoz képest rendkívül meleg időjárás uralkodott. A esapadéok az ország kétharmad részén kevesebb volt, mint az átlag. A rendkívül száraz nyárutó kedvezett a betakarítási munkálatoknak. A talajművelő munkálatok csak az időszak végéfele beköszöntött esősek után indultak meg erőteljesebb mértékben. A szárazság miatt ország-szerte legnagyobb mértékben elmaradt tarlóbetakarítások csak most kezdtek meg, megkezdődött továbbá a vetésintás és szórványosan a vetés. A kukorica jórészt letörték. A kukorica száraz, így a tarolás alatt előreláthatólag nem lesz nagyobb veszteség. Sokhelyütt, ahol a szárazság következtében a szemképződés nem volt kifogastalan; a morzsolási arány a rendesnél sokkal rosszabb.

A kukorica terméshozama általában gyengének ígérkezik. A burgonyatermés közepesnek mondható. A cukorrépa és a takarmányrépa fejlődése az esők nyomán kissé megindult, javult, de a terméshozam ennek ellenére se fogja a közepesnek nevezhető termést elérni. A répák általában aprók, viszont a minőség jó. A dohánytermés is közepes lesz, mert a levelek sokhelyütt aprók maradtak.

A gyümölcsfák termésének betakarítása folyik. A szilvafélék jó termést adtak. Az alma és körte terméselérésait a szárazság tekintélyes mértékben csökkentette. A dió helyenkint jó, de általában csak közepes termést adott. A szőlők állapotában az utóbbi hetek esapadékos időjárásának hatására ország-szerte javulás állott be.

A legközelebbi hivatalos vetésjelentést október 23-án teszik közzé.

IKLAD GAZDATÁRSADALMA GAZDAKÖRT ALAKÍTOTT

Az aszói járáshoz tartozó Iklad községben október 3-án gazdaköri alakuló közgyűlés volt. A Falu-Gazdaszövetség képviselőiben Kovács János titkár vett részt. A gyűlésen megjelent Ungváry Gyula, a járás agilis gazdasági felügyelője, dr. Hortobágyi Imre tb. szolgabíró a főszolgabíró képviselőiben Sára István főjegyző, Farkas Ferenc ev. lelkész, valamint a környék gazdasági vezetői.

Az elemi iskola tantermében mintegy 50 gazda gyűlt össze, hogy esatlakozzanak ahhoz a gazdaköri megmozduláshoz, amely az egész járásban megindult. Ungváry Gyula gazdasági felügyelő megnyitójában meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket, hangoztatva, hogy

a mai háborús gazdálkodásban is igen fontos a gazdakörök szervezése, hogy a többtermelés összefogással eredményesebben tudjuk előbbrevinni.

Felkérte Kovács János titkárt. Szövegszerűen kiküldöttjét, hogy ismeresse a Falu-Gazdaszövetség munkáját a gazdakörök szervezése terén. Kovács János titkár példákkel bizonyította be, hogy

azok a községek, amelyekben Gazdakör működik, haladnak, fejlődnek, a gazdák öntudatosodva gazdaságukat korszerűen művelik. A Falu-Gazdaszövetség mindent megtesz, hogy a gazdakörök szervezésén keresztül magyar népi gazdasági, kulturális és szociális jólétet emelje. Hirdeti a szövetségi összefogást, mely alapon a súlyosnak látszó kérdéseket is könnyen meg tudjuk oldani. Egészséges gazdaköri

munkából mindig eredményes szervezeti intézkedések születnek meg és fejlődnek ki. Ezen az úton kell haladnia minden községnek.

Dr. Hortobágyi Imre tb. szolgabíró, dr. vitéz Chanik Géza főszolgabíró üdvözlőtét tolmácsolta, megjegyezve, hogy mindenkor a legnagyobb lelkesedéssel áll a gazdák mellé hazafias megmozdulásuknál és a legnagyobb örömmel támogatja törekvéseikben.

Utána Ungváry Gyula gazdasági felügyelő felolvasta a jelölőbizottság által összeállított tisztikari névsort, melyet a közgyűlés egyhangúlag fogadott el.

Diszelnökök: gróf Szapáry Lajos földbirtokos, dr. vitéz Chanik Géza főszolgabíró; **elnök:** Farkas Ferenc ev. lelkész; **alelnökök:** Blaubacher Pál és Ecker József; **választmányi tagok:** Kaiser János, Kreidlmaier Pál, Juhász Pál, Mayer János (Fő-u. 39.), Kozecz József, Braun Pál (Fő-utca 51.), Braun Pál (Fő-utca 36.), Ecker Dániel, Mayer József, ifj. Blaubacher Pál és Seiler János; **jegyző:** Hárs Dániel; **pénztáros:** ifj. Mayer József C.; **elnökör:** Braun Pál (Fő-u. 18.); **háznagy:** Balogh Pál; **könyvtáros:** Braun Dániel községi bíró; **számviszsgáló bizottság elnöke:** Sára István főjegyző; **tagok:** Dus János, Turányi János, Hadász Dániel, ifj. Kozecz Pál.

A megválasztott elnök: Farkas Ferenc ev. lelkész lelkes beszédében köszönte meg a gazdák bizalmát és biztosította őket, hogy minden gazdai érdeket a legnagyobb lelkesedéssel támogat.

Ungváry Gyula zárószavai után a magyar Híszkegy elmondásával lelkes hangulatban ért véget a közgyűlés.

FUTURA
BUDAPEST, V. VIGADO U. 8.

GABONA-OSZTÁLY
Vásárol búzát, rozst, sör- és takarmányárpa, kukoricát, zabot, kölest és hajdint!

OLAJMAG-OSZTÁLY
Vásárolja az összes olajmagvakat. Szerződéses alapon legnagyobb kedvezményrel szervezi az olajmagvak termelését.

GYAPJU-OSZTÁLY
Az ország gyapju termésének begyűjtését és elosztását végzi és az országos gyapjuárveréseket rendezi.

MAG-OSZTÁLY
Takarmány-, magvakal, hüvelyeseket, fűmagvakat vásárol és elad, termelési szerződéseket köt.

MAGTERMELESI-OSZTÁLY Edescsillagfűrt, fűjarsókat és babot, konyhakertli és virágmagvak szerződéses termeléseivel foglalkozik.

RAKTÁR ÉS SZARITÓÜZEM-OSZTÁLY Valamennyi őrölés, gabona, tengeri és olajmagvak szárítása.

TÖBB MINT 2000 KIRENDELTSÉG, FŐ-ÉS ALBIZOMÁNYOS

Baranyában szabályrendelettel KÖTELEZŐVÉ TESZIK A TARLÓHÁNTÁST, MÉLYSZÁNTÁST ÉS VETŐMAGCSÁVÁZÁST

Vitéz Horvát István dr. baranyai alispán szabályrendeletet készített a növénytermelés javítására.

A szabályrendelet, amely azt célozza, hogy a földet, mint a legdrágább nemzeti vagyont, a baranyai gazdák a legjobban és a legeredményesebben műveljék meg, kimondja, hogy a gazdák a gabonafélék learatása után egy héten belül kötelesek tarlóhántást végezni. — Minden gazda köteles az év első növényekkel, vagy őszi vetéssel el nem foglalt szántóföldi területét minden év december 15-ig őszi mélyszántásban részesíteni. A gabonafélék — különösen a búza vetőmagjának vetés előtti csávázása szintén kötelező.

Intézkedik a szabályrendelet arról, hogy minden állattartó gazda köteles istállója közelében trágyatelepet létesíteni. A trágyatelep építésének határidejét az alispán külön rendelettel

állapítja majd meg. A gabonaféléket különösen a búzát, úgynevezett viaszéreskor kell learatni, tehát amikor a szemek még nem kemények, de őszenyomva már nem adnak tejes nedvet.

Kimondja a szabályrendelet, hogy az előirt rendelkezések betartását a községi előjárásoknak, illetve a községi gazdasági előjárásoknak kell ellenőrizni. A rendelet megszegőit kihágási eljárás alá vonják.

A szabályrendeletet a vármegye közgyűlése egyhangúlag megszavazta. A szabályrendelet a kormányhatósági jóváhagyás után azonnal hatályba lép.

HIREK

A Kormányzó Úr adománya a Vöröskeresztnek. A Kormányzó Úr a vöröskeresztes gyűjtőnapok alkalmából a Magyar Vöröskereszt Egyesület céljaira 2000 pengő adományozott. Tost Gyula őrnagy, szárnység a Kormányzó adományaként a Vörösmartyu-téri urnánál a hősi halált halt Kormányzóhelyettes övegyének 1000, a miniszterelnök nejének a szervitatóri urnánál ugyancsak 1000 pengő nyújtott át.

Az elsőtétítés 8 órakor kezdődik. A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy október 4-től kezdve az elsőtétítést az ország egész területén 20 órakor kell végrehajtani. Az elsőtétítés hajnali 4 óráig tart.

Módosították a védett birtokok teherrendezését

A védett birtokok teherrendezésének módosításáról és a védettségek kapcsolatos egyéb intézkedésekről szóló kormányrendelet a látvalos lap szeptember 30-iki számában jelent meg. Lényeges intézkedései a következők:

A jövőben csak azoknál a védett adósnak lesz helye teherrendezésnek, akiknek tartozása a kataszteri tiszta jövedelem hatvanszorosát meghaladja. A hatvanszoroson felüli tartozások eszküzentése az eddigi szabályok szerint történik. Azoknál, akiknél a rendezés ezután történik fennmarad az adós és a hitelező közötti jogviszony, vagyis a hitelezés és az adós köze nem lép be a kinstár könyvvadosságvállalás és teledakosságbekebelezés útján.

A tartozások hosszulejratúvá való átalakítása szintén elmarad és a teherrendezés, illetleg a védettség megszűnése után a fennmaradó rövidlejáratú tartozásokat tíz felvi egyenlő részletben rendez kamattal mellett kell törleszteni. Amíg a védettség fennáll, lényegileg ugyanannyit kell fizetni, azzal az eltéréssel, hogy a negyvenszeresen felüli tartozásokra (melyeknek egy része eszküentés alá esik) csak évi 20% törlesztést kell teljesíteni.

A Pénzüntzeti Központ a jövőben csak a teherrendezési kimutatást készíti el, ennek végrehajtása azonban a felek dolga lesz.

Abból a célból azonban, hogy azoknak a helyzetét, akiknél a teherrendezést már végrehajtották, lehetőleg egyenlő tegyek azokéval, akiknek ügyét az új rendlet alapján fogják elbírálni, kimondja a rendlet, hogy a korábbi rendelkezések szerint megállapított teledakosságot évi 6 százalékamattal mellett ugyancsak tíz felvi egyenlő részletben kell a kinstárral szemben megfizetni.

Ugyancsak tíz felvi alatt kell törleszteni a korábbi jogszabályok alapján a hosszulejratúvá átalakított tartozásokat is, az utóbbiakat oly módon, hogy minden eszedekességre megállapított felvi törlesztő részlet (annuitás) ötszörösét kell fizetni vagyis az adós összesen ötven felvi részlet lefizetésével mentesül tartozásától a korábbi száz részlet helyett.

Az ismertett fizetési kötelezettségek 1943 október 1-én kezdődnek. Kimondja a rendlet, hogy az első részletet — a késedelem jogkövetkezményei nélkül — 1943 október 31-ig lehet megfizetni.

A védett birtokos olyan rendkívüli tökeltörlesztése után, melyet védettségi korlátozások alá eső hitelintézeti tartozásra legkésőbb 1943 december 31-ig teljesít, az eddigi szabályok szerint járó tökeltörlesztési jutalmat még megkapja. Későbbi soronkivüli visszafizetés esetében azonban a jutalom már nem jár.

„Sans-Rival” II-es
gyorsdaráló-daráló
olajos magvakat,
szója-babot, kukoricát,
árpát, fűszert, mákot stb
Ara 131 pengő,
felárlal együtt.
Szállítás utánvétellel történik.
Kapható: KIRÁLY SÁNDOR gépgyárban
Budapest, VI., Felsőerdősor 6. szám

Polgáristák terménybetakarítási munkája. A jászberényi községi polgári fiúiskola tanulói a meghosszabbított iskolai szünet idejére felajánlották munkájukat a bajtársi szolgálatnak. A kisdíjakok eddig már több hadbavonult munkaerő bíján lévő hozzátartozóinak földjéről takarítottak be különféle terményeket.

Október hatodika évfordulóját az ország népe hazafias érzések között, kegyelettel ünnepelte meg. A templomokban gyásztisztasítleteket tartottak, a vértanúk síremlékeire koszorúkat helyeztek el. Gömbös Gyula néhai miniszterelnök halálának évfordulója alkalmából kegyelet-ünnepség keretében megkoszorúzták a nemzet nagy fiának sírját.

A szőlősgazdák must-és borbeszolgáltatási kötelezettsége

Milyen áron, mennyi mustot és bort kell beszo- latniok a szőlősgazdáknak gabonaellátásukkal kapcsolatosan?

A pénzügyminiszter Baján megnyitotta a mezőgazdasági kiállítását. Reményi-Schmeller Lajos pénzügyminiszter október 2-án választókerületébe. Bajára érkezett és megnyitotta a vármezei mezőgazdasági kiállítást és tenyésztőállatvásárt. Reök Andor főispán üdvözlésére válaszolva Reményi-Schmeller Lajos pénzügyminiszter a mezőgazdaság nemzeti fontosságáról beszélt. Hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaságnak fel kell készülnie a háborúutáni nemzetközi versenyre és ezért nagy súlyt kell helyeznie a minőségi termelésre és a gépésítésre. Ennek előfeltétele azonban, hogy gazdáink tehermentesen, sőt tökéletesen nézessenek szembe a jövő gazdasági fordulatával, aminek elérésére mindent elkövet a kormány.

Bulgária megünneplelte függetlenségének évfordulóját. Bulgária függetlenségének évfordulóját október 3-án a szófiai székesegyházban ünneplte meg. Ezzel együtt ünnepltek meg az elhunyt III. Boris király trónralépését is, ami 1918 október 3-án történt.

Korlátozás a karácsonyi és újévi postai forgalomban. A postavezérség közli, hogy a karácsonyi és újévi fokozott postai forgalom lebonyolításának lehetővé tételére véget a postahivatalok 1943 december 8-tól 1944 január 2-ig nyomtatványokból, könyvek, árjegyzékekből, árumintákból és egybeesomagolt küldeményekből egy feladatot legfeljebb 500 darabot vesznek fel. E korlátozás nem vonatkozik sürgős természetű nyomtatványokra (az időszakos lapokra, gyászjelentésekre stb.), valamint a karácsonyi és újévi üdvözlőlevelekre.

ÁRRENDELETEK

Cirowszakáll

A m. kir. közelításiügyi miniszter a laza állapotban átadott cirowszakáll (cirowszalma) termelői árát az egész ország területén 100 kg-ként a következőképpen állapította meg:

1. Egészséges, időszerűen száraz, vegyes cirowszakáll (legalább 60 százalék I. osztályú és legfeljebb 40 százalék II. osztályú tartalommal) 12-18 cm-es szárrészszelel, P 80.-
2. I. osztályú válogatott ú. n. takarószalma 40 cm-nél hosszabb szakállal, 12-18 cm-es szárrészszelel és legfeljebb 6 százalék II. osztályú cirowszakáll tartalommal 104.- P.
3. II. osztályú válogatott ú. n. bétaszalma 40 cm-nél rövidebb százzal, 12-18 cm-es szárrészszelel 64.- P.

A termelői költségén bálázott cirowszakáll termelői ára, minőségre tekintet nélkül, 100 kg-ként 3- pengővel magasabb.

A fentebbi termelői árak 1943. év december hó 1-től 1944. évi május hó 1-től bezárólag, minden hónap első napján 100 kg-ként az alábbi összeggel emelkednek:

Vegyes cirowszakáll 1.20 pengővel, az I. osztályú cirowszakáll 1.60 pengővel, a II. osztályú cirowszakáll pedig 1.- pengővel.

Fenti árakat a kijelölt felvásárló szerv (Tiszántúli Ciroktermelők és Értékesítők Szövetkezte Mezőkavaszháza), valamint feldolgozó telephelyén átadott, vagy a termelő által, illetve költségén a termelői helyének feladó vasúttállomásán kocsiába rakott árunka vonatkoznak.

A közlelemzési miniszter rendelkezett a szőlősgazdák között alkalmazott szegődményes cseléd- és idénymunkások gabonaellátásáról. Vonatkozik ez a rendelkezés a saját szőlőjének megmunkálásában a testi munkái rendszeresen résztvevő szőlősgazdákra is. A gabonaellátások és kitalások már folyamatban vannak, természetesen azon szőlősgazdáknak részére, ahol a természetbeni munkabér címén kiadandó, illetve a szükségletének fedezésére szolgáló kenyérgabonát a szőlősgazda nem tudta megtermelni.

Ez a rendelkezés kimondja azt is, hogy

az így kiutalt kenyérgabona ellenében a szőlősgazda bizonyos mennyiségű must, vagy bor beszoállítására köteles és a mustot, vagy a bort 1943. évi október 31-ig kell a Magyar Szőlősgazdák Országos Borértékesítő Szövetségének (MASZSÖBSZ, Budapest, VI. Eötvös-utca 25/a.) megvételre felajánlani. Minden métermáza kenyérgabona után 680 litercukorkorokot képviselő mustmennyiséget, vagy 340 litermal, fokot tartalmazó bormennyiséget kell a MASZSÖBSZ-nak beszoállításni. A 680 litercukorkorok must 34 liter 20 cukorkorok mustnak felel meg, a 340 litermal-fokos bormennyiség pedig 28,3 liter 12 mal-fokos borknak.

A MASZSÖBSZ fellélművelésügyi minisztérium leirat intézkedik a beszoállítható must, vagy bor átvételi értékének hitel útján történő lebonyolításáról, az értékesítésnél előállható esetleges veszteség vállalásáról, az átvétellel kapcsolatos tartályok és hordók vasúti fuvarjának, valamint a tartály kölcsönfoglalás vállalásáról. A MASZSÖBSZ és a MEGA Szövetkezet pinceszeteinek körzetéhez tartozó szőlőterületek termelői a gabonaellátással kapcsolatban vállalt kötelezettségeket a pinceszetei körzethez lebonyolítani és a must-, illetve bormennyiségét saját fuvarjuk útján szállítják be.

Míg a must- és bormennyiségek felajánlása 1943 október 31-ig esedékes, addig a beszoállítás, illetve beszoállítás mustnál edesmust korában, bornál 1944 március 31-ig történhet meg.

Ez utóbbi határidő a szőlősgazdák érdekét szolgálja, mert a következő évi szegődményes felfoga-

dása általában január 1-ével, a rosszabbok pedig az évnegyed első részében történik.

A mustok beváltási árai a következők: A fokajhegyaljai borvidéken termelt mustok 18 cukorkor-fok bezárólag cukorkorokont 15 fillér, 18 cukorkor-fok fölül cukorkorokont 16 fillér.

A móri, egri, budaesonyi, balatonfűfői, csopaki, somlói, villányi és siklósi borvidéken, valamint Teke, Szeretfalva és Szaszlekenca községek határában termelt mustok 18 cukorkor-fok bezárólag cukorkorokont 13 fillér, 18 fokon fölül cukorkorokont 14 fillér.

A soproni, keszthelyi, mészeli, balatonmeléki, szerednyei, szekszárdi és debrői borvidékeken, valamint Nagyszőlős, Nagymuszaly, Abasár, Domoszló, Visonta, Mar-kaz, Nyáradszereda községek és Szilagyisomlyó megyei város határában termelt mustok 18 cukorkor-fok bezárólag cukorkorokont 11 fillér, 18 cukorkor-fok fölül cukorkorokont 12 fillér.

A fenti kategóriákba nem tartozó területeken termelt mustok cukorkorokont 10 fillér.

Ez az ármezgalapítás kizárólag hazai vagy oltvány-szőlőből szűrt mustokra vonatkozik.

közvetlenül (direkt) termő amerikai szőlőből szűrt most nem ajánlható fel.

A felajánlott bort és mustot a szőlősgazdák a MASZSÖBSZ átvételi helyein adják át, vagy annak átvétele - összesen legalább 150 hl-es felajánlás esetén - a MASZSÖBSZ által küldött tartálykocsin történik. Azok a szőlősgazdák pedig, akiknek szőlőbirtoka közelében átvételi hely nincs, vagy ahová legalább összesen 150 hl felajánlás hiányában, az átvétel céljából a szövetkezet tartánykocsit nem küld, a felajánlott mustot vagy bort a gazdák tartoznak Magyar Szőlősgazdák Országos Borértékesítő Szövetkezetnek legközelebbi pinceszete vasúton beszállítani. Ez esetben úgy a feli, mint az üres hordók szállítási költségeit a szövetkezet viseli.

Abban az esetben azonban, ha a beszoállításra kötelezett szőlősgazda a beszoállítható mustot vagy bort a fentebb említett egy környékről történő legalább 150 hl-es felajánlás esetén a szövetkezet által küldött tartálykocsin és a kijelölt időpontig nem szállítja le, a szállítás összes költségeit maga tartozik viselni.

GAZDAÉLET

Az olajosmagvak tárolási költ-sége. A közelításiügyi miniszter szeptember 25-én kiadott 51.000. számú rendelete értelmében az Olajmagforgalmi Központ által jóváhagyott tárolási költségtérítési összege felhívontként a következő összeggel emelkedik: október 1-15-ig és október 16-31-ig 1.20-1.20 P-vel, november és december hónapok folyamán kétszer 80-80 fillérrel, azonkívül pedig április végéig felhívontként 60-60 fillérrel.

Az ideji jövedelem- és vagyon-adókiutetés megfellebbezése. Az ideji jövedelem- és vagyonadókiutetések már kikézszerítették a gazdáknak. Az OMGE felhívja a gazdákat figyelmét arra, hogy a kiutetésüket a törvényes határidőn belül az adófelszámolási bizottsághoz megfellebbezhetik azzal az indoklással, hogy hiteles bizonyítékaikat az adófelszámolási tárgyalásig fogják benyújtani. Az adófelszámolási bizottságok a könyv és mérleg szerint adózó gazdáknak előnyt nyújtanak az adóügyi rendelkezések értelmében. Az OMGE üzemi és számtartási osztálya (Budapest, IX. Köztelek-u. 8.) a hozzáfutódó gazdák-

oák, Köbélkút oák, Kúnhegyes oák, Lövete oák, Mórógy oák, Nyárád oák, Rim-szombat há., Sepsiszentgyörgy oák, Szekesfehérvár oák, Szénvár, alja oák, Tiszabercel oák, Tiszajulik oák, Tornalja oák, Tótvásson oák, Zsibó oák. — Október 14, esütőrtök. Császár oák, Dovecsér há., Diósgyör hák., Kisáll. felh.-ával, Edelény oák, Elek oák, Királyhelme oák, Pálháza oák, Szakály oák, Szarvas o. marhavásár, Szászregén oák, Tiszajulik oák, Tornaszentandrás oák. — Október 15, péntek. Aszóhd há., Csenger oák, Csotény oák, Erdőtelek oák, Hódmezővásárhely oák, Karcfalva oá., Keresztelek oák, Kistelek o. baromfi, es. és juhvásár. Miskole há., a külön e célra épített istállóban. Nagyilonda oák, Run oák, Somogyvár oák, Szarvas o. lóvásár. — Október 16, szombat. Alpir oák, Besenyszög oák, Csandápalota oák, Hódmezővásárhely oák, Karcfalva oák, Kistelek oák, Kiszombor oák, Miskole há. a külön e célra épített istállóban. Szarvas oák, Tasnád oák.

RÁDIÓ

Hétén, október 11-én.
12.10 óraok: Múvészetek, 14 óraok: Rendőrenek, 15 óraok: Szókrat-tó zene, 16 óraok: Előadás, 17 óraok: Előadás, 17.20 óraok: Magyar noták, 18 óraok: Hódmezővásárhely, 19 óraok: Operaház zenekara, 22.40 óraok: Táncezen.

Kedden, október 12-én.
12.10 óraok: Beszkré-zenekar, 14 óraok: Fúvószenekar, 15 óraok: Táncezen, Közben 15.30 óraok: 17. Cserkesz, 17 óraok: „Csengő-bongó dallamok”, 17.50 óraok: Előadás, 18.10 óraok: Budapesti Kamarakör, 19 óraok: Gítár-est, 20 óraok: „Özvegy Varga Abriáné” Szimfónia felolvasás, 20.40 óraok: Zenei-csoport műsora, 21.20 óraok: Zongoraszimfónia, 22.40 óraok: Szókrat-tó zene.

Szerdán, október 13-án.
12.10 óraok: Szókrat-tó zene, 14 óraok: Táncezen, 15 óraok: Zenekari muzsika, 16 óraok: Előadás ének- és dudakísérettel, 17 óraok: Rádiózenekar, 17.40 óraok: Elbeszélés, 18 óraok: Honvédművészet, 19 óraok: Spanyol dalok és költemények, 19.30 óraok: Hivatás, 20 óraok: Felolvasás, 20.10 óraok: Híres művészek lemezei, 21 óraok: Követés, 21.15 óraok: Olasz tánczen, 22.40 óraok: Operett-részletek.

Csütörtökön, október 14-én.
12.10 óraok: Postazenekar, 14 óraok: Szalonzen, 15 óraok: Melléző zenekara, 16 óraok: Előadás, 17 óraok: Enekezők, 17.20 óraok: A Földművelésügyi Minisztérium előadása, 17.45 óraok: Zongoraszimfónia, 18 óraok: Követés, 18.15 óraok: Fráter-nóták, 19 óraok: Szókrat-tó zene, 20 óraok: Operett három felolvasás, 22.40 óraok: Két szimfónia.

Pénteken, október 15-én.
12.10 óraok: Katonazenekar, 14 óraok: Dalok, 15 óraok: Szalonzen, 16 óraok: Előadás, 17 óraok: Hanglek, 17.50 óraok: Sportközlemények, 18 óraok: Német hallgatók, 18.20 óraok: Magyar ének - magyar lélek, 19 óraok: Képek a békebeli Budapestről, 19.45 óraok: A Cigányzen, 20.10 óraok: Előadás, 20.30 óraok: Zschesfővárosi - Zenekar, 22.40 óraok: Táncezen.

Szombaton, október 16-án.
12.10 óraok: Szalonzen, 14 óraok: Fúvószenekar, 15 óraok: Táncezen, 16 óraok: Előadás, 17 óraok: Magyar filmmuzsika, 17.50 óraok: Hangképek innen-onnan, 18.20 óraok: Gordonkaszimfónia, 19 óraok: Magyar noták, 20 óraok: Csevegés, 20.10 óraok: Részletek a Dubarry c. operettből, 22.40 óraok: Táncezen.

Vasárnap, október 17-én.
7.30 óraok: Szózat, Reggeli zene, 8.15 óraok: Hírek, 8.30 óraok: Összint beszéd, 9 óraok: Szókrat-tó zene, 10 óraok: Egyházi ének és beszéd, 11 óraok: Evangélium istentisztelet, 12.15 óraok: Levente felhív, 12.55 óraok: Rádiózenekar, 14 óraok: Múvészetek, 15 óraok: A Földművelésügyi Minisztérium előadása, 15.45 óraok: Táncezen, 17 óraok: Cigányzen, 17.30 óraok: Csevegés, 18 óraok: Rádiózenekar, 19 óraok: A Rádió hangversenydobogóján, 19.30 óraok: „A kék róka”, Szimfónia három felolvasás, 21.30 óraok: Strauss-keringők, 22.40 óraok: Magyar noták.

BUDAPEST I.: Október 11-én, hétfőn, 17 óraok: Geltner Dénes: „A GAZDA, A KERESKEDŐ ÉS A KÖZPONT SZEREPE A BESZOLGÁLTATÁS-BAN”. — Október 14-én, esütőrtökön, 17.35 óraok: „MÉHE-SZETI IDŐSZERŰ TANÁCS-ADÓ”. — Október 17-én, vasárnap, 15 óraok: 1. Lacza Béla: „KISHAZÁLLATOK TAKAR-MÁNYOZÁSA”. — 2. Tolvay Zoltán Géza: „TEENDŐK A LEGELŐN ÖSZTÖL TAVASZIG”.

BUDAPEST II.: Október 12-én, kedden, 19 óraok: „ME-ZŐGAZDASÁGI FELŐRA”. — Október 16-án, szombaton, 19 óraok: „ME-ZŐGAZDASÁGI FELŐRA”.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MARYVA GAZDA ÉS FÖLDMŰVELÉS SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL SZERKESZTŐ: BARTOSZ KÁROLY Általános Nyomda és Grafikai Intézet Rt., Bpest, Nagymező u. 3. Nyomdaiért felelős: Kász István

Nem gazdaságos a sertés-és baromfitenyésztés a törvényesen védett RÁKOSHEGYI BAKTERIUMÓ

nekiül. Kapható és megrendelhető csak **AULITZKY OTTÓ** Budapest, VII., Dohány-utca 51, fasz. 2/a **Árak demyónak át Budapest**

5	10	15 liter
12.16	22.86	33.66 P

a pénz előzetes behúlléséül 40 f. levonandó